

2025-2026

PROJECTE DE MILLORA DE LA COMPRESIÓ LECTORA

SES LA LLOSA DE RANES

ÍNDEX

1. Introducció general: per què i per a què un pla de millora de la comprensió lectora	4
1.1. Presentació del centre	4
2. Anàlisi prèvia de la situació inicial	4
2.1. Situació prèvia	5
2.2. Aspectes organitzatius	
3. Objectius generals del Projecte de Millora de Comprensió Lectora	6
3.1. Objectiu general	6
3.2. Objectius específics	6
4. Desenvolupament de l'activitat.....	7
5. Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el PMCL	8
6. Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del PMCL	9
7. Avaluació.....	10
8. Webgrafia.....	11

1. Introducció general: per què i per a què un pla de millora de la comprensió lectora.

D'un temps ençà, es parla molt de les mancances detectades en la comprensió lectora i en els hàbits lectors dels alumnes de primària i secundària. Aquestes afirmacions es basen, sobretot, en els resultats de proves d'avaluació externa, com ara les proves PISA, i es veuen ratificades en el dia a dia a l'aula. Molts alumnes afirmen llegir només els llibres de lectura prescriptiva, i sovint es queixen tant del nombre com de la temàtica dels mateixos. La realitat és que, en general, no gaudeixen amb la lectura. Aquesta situació repercuteix en l'assoliment de coneixements ja que, com a docents, considerem que la comprensió lectora és la base de qualsevol aprenentatge i, per tant, necessària i imprescindible.

A la SES Llosa de Ranes sabem que la lectura és un eix vertebrador de l'aprenentatge, i que una correcta comprensió lectora aproparà el nostre alumnat a l'assoliment de l'èxit escolar. Som conscients de la necessitat de treballar la lectura des de totes les matèries i, per afavorir millors resultats en aquest àmbit, tota la comunitat educativa ha de ser capaç de coordinar-se. El que es pretén amb aquest projecte és augmentar la competència comunicativa i lingüística, així com el desenvolupament de l'hàbit lector.

Per aquest motiu és bàsic disposar d'un document, el PMCL, que reculli els nostres objectius, les activitats proposades i l'avaluació del grau d'assoliment d'aquests objectius.

L'elaboració i la implementació d'un PMCL ens permetrà sistematitzar el nostre projecte i facilitar que els alumnes assoleixin la capacitat de llegir, comprendre, interpretar textos, utilitzar la lectura com a eina d'accés al coneixement i fomentar l'hàbit lector i el gaudi per llegir.

1.1. Presentació del centre.

La Llosa de Ranes és un municipi d'uns 3.652 habitants de la comarca de la Costera. El centre és una secció de l'IES Dr. Lluís Simarro de Xàtiva, on la major part de l'alumnat és de la Llosa. A l'institut considerem necessari tenir present la motivació de l'alumnat i els animem a completar una formació personal i acadèmica a través de l'obtenció del graduat en ESO. Es tracta de reduir l'abandonament escolar prematur i millorar la seua perspectiva de futur.

La immensa majoria de famílies són valencianoparlants, cosa que es reflecteix en el Projecte Lingüístic del centre adscrit, CEIP Cristo del Milagro (46004981), amb un percentatge de valencià del 65% en l'etapa d'educació infantil i del 59% en educació primària. Així doncs, el centre de secundària ofereix resposta als percentatges esmentats amb un 55% de valencià en el PLC.

2. Anàlisi de la situació inicial.

2.1 Causes del baix nivell comprensió lectora.

Llegir no és únicament saber descodificar un text, sinó saber entendre'l. La capacitat de comprensió lectora dificulta el procés d'ensenyament-aprenentatge i baixa el rendiment acadèmic de molts dels nostres alumnes. Això és conseqüència de diverses situacions:

- Manca d'hàbit de lectura: Avui en dia, molts joves passen molt de temps en dispositius electrònics i xarxes socials, i no dediquen prou temps a llegir llibres o textos extensos. La comprensió lectora millora amb la pràctica constant de la lectura.
- Materials poc motivadors: En alguns casos, els llibres de lectura obligatòria poden no ser del seu gust o no captivar la seua atenció, el que pot fer que els joves es desinteressen per llegir.
- Baix nivell d'alfabetització: Altres estudiants han tingut dificultats en les etapes educatives anteriors, i açò afecta el seu nivell d'alfabetització i, per tant, la comprensió lectora.

- Manca d'estratègies de comprensió: Els joves poden no haver après les tècniques i estratègies adequades per a comprendre millor el que llegeixen. És important ensenyar-los a identificar idees principals, fer inferències i connectar la informació.
- Entorn social i cultural: Les circumstàncies familiars i socials també poden influir. Si no hi ha un ambient propici per a la lectura a casa o en l'entorn més proper, pot ser difícil desenvolupar aquest hàbit.

La manca de comprensió lectora ha sigut manifestada de forma generalitzada pel claustre de professors tant a les avaluacions com a les reunions de departament. Es tracta d'una problemàtica que urgeix solucionar per poder capgirar la situació i aprofundir de manera més efectiva en els continguts de les diferents matèries.

Per abordar aquests problemes, és fonamental el foment de l'hàbit de la lectura des de les primeres etapes de l'educació, oferir materials interessants i adaptats als gustos dels joves, i proporcionar suport i estratègies d'aprenentatge per a millorar la seua comprensió lectora. Així, tal com hem exposat abans, els estudiants podran desenvolupar millor les seues habilitats de comprensió, que són essencials per al seu futur acadèmic i personal.

2.2 Aspectes organitzatius.

Aquest és el segon any d'un nou equip directiu i volen apostar de manera forta i ferma per la millora de la comprensió lectora de l'alumnat davant les dificultats observades dels nostres alumnes amb l'objectiu final de millorar el rendiment acadèmic.

L'equip directiu i la comissió del Pla lector s'han reunit diverses vegades i han creat el Projecte de millora de la comprensió lectora que ha sigut aprovat per majoria pel Claustre.

Les actuacions que es duran a terme són:

1. Introducció d'una nova franja horària diària de mitja hora després de l'esplai (d'11.00 h a 11.30 h). Aquesta franja és el resultat de la reducció de 5 minuts de cada classe, excepte de 14.20 h a 15.15 h. Aquest serà l'horari només d'octubre a maig.
2. Creació de la Comissió del Projecte de Millora de Comprensió Lectora (PMCL) dirigida pel departament de Llengües que vetllarà pel bon funcionament del Projecte. A més a més, comptarà amb la col·laboració i participació de la resta de departaments del centre.
3. Dotació econòmica per part del centre per al material necessari per a dur a terme les activitats proposades. Provisió de les classes amb arxivadors on trobarem les lectures diàries.
4. Activitats motivadores i de participació (desenvolupades al punt 4).

3. Objectius generals del Pla de Millora de Comprensió Lectora.

3.1 Objectiu general

La comprensió lectora és clau per a un aprenentatge ràpid i efectiu de totes les matèries.

3.2 Objectius específics

- Millorar la fluïdesa lectora.
- Desenvolupar l'atenció en l'escolta.
- Ampliar el vocabulari.
- Familiaritzar els alumnes amb l'ús dels llibres.
- Entrenar-los en el tractament de textos de diferent tipologia.
- Promoure l'autonomia i la competència de l'alumnat en l'accés, el tractament i l'ús de la informació.
- Afavorir la comprensió lectora des de totes les àrees del currículum.
- Contribuir al desenvolupament de la competència lingüística en l'alumnat.
- Formar i fomentar l'esperit crític i reflexiu.

- Promoure la formació del professorat per tal de millorar la qualitat de la seua intervenció i implicació en el desenvolupament del PMCL.

4. Desenvolupament de l'activitat.

La Comissió del PMCL ha considerat que la millor forma de cerciorar-se que un alumne ha comprés un text és la lectura d'aquest en comú i no un llibre seleccionat per ell mateix i llegit en silenci de manera individual. El fet de llegir tots alhora el mateix text en veu alta ens permet dur a terme l'activitat de manera més dinàmica i entretinguda, com, per exemple: buscar el significat de les paraules que no coneixen, ampliar el seu bagatge cultural, fer les inferències pertinents amb aquest... Així mateix, el professorat farà de guia per assolir els objectius proposats perquè és el lector model i ha de servir com a referent.

L'activitat consisteix a llegir textos breus perquè done temps en una sessió a completar la lectura i comprovar que se n'ha entès el contingut. A través d'una sèrie de preguntes dirigides i prèviament preparades es farà una tertúlia dialògica per part del professorat que podrà verificar que s'ha entès.

L'activitat del PMCL es distribuirà en tres fases:

1. ABANS de la lectura.

La comissió del projecte seleccionarà els textos de diferents tipologies i temàtiques. Aquests textos els trobarem classificats per dies en un arxivador a cada aula i seran adequats als diversos nivells del centre. A més a més, s'intentarà que tinguen una moralitat o aprenentatge que permeta contribuir a la formació dels nostres alumnes en valors essencials i poder desenvolupar-se en la societat.

Tots els departaments seleccionaran textos específics de la seua matèria per tal de cooperar en el recull de textos.

2. DURANT la lectura.

El professorat llegirà els primers cinc minuts de la sessió ja que som el lector model. A continuació, seguirà la lectura en veu alta per part de l'alumnat fins que s'acabe el text. El professorat indicarà de forma arbitrària quin alumne ha de llegir en cada moment. La selecció de l'alumnat serà arbitrària perquè seguisquen tota la lectura amb atenció i no sols estiguen pendent del moment que els toca llegir com passaria si seguirem un ordre establert (ordre de llista, ordre d'estar asseguts,...). Durant aquest procés ens aturarem per buscar les paraules desconegudes al diccionari; diferents tipus de referències intertextuals com puguem ser persones, llocs, dates històriques, etc. i també farem comentaris sobre experiències personals o no relacionades amb allò que diu el text.

3. DESPRÉS de la lectura.

Com hem exposat abans, cada lectura disposarà d'una guia de preguntes per a facilitar la tertúlia dialògica. Aquestes preguntes ens serviran per valorar el grau de comprensió de la lectura i obriran una tertúlia on l'alumnat podrà expressar les seues experiències o opinions relacionades amb el tema tractat.

5. Recursos disponibles i necessaris per a aplicar el PMCL.

El PMCL compta amb els recursos següents:

- Biblioteca del centre. On trobarem un ventall ampli de textos per poder traslladar a les aules.
- Professorat. Considerem que el PMCL és un projecte de centre i que, com a tal, requereix de la implicació i bona voluntat de tot el professorat, el qual mitjançant l'exemple lector, de vegades pot transmetre molt més que amb paraules. La millora de la comprensió lectora és un benefici per a tothom i, és per tot això, que considerem el projecte de tots i per a tots.

- Famílies. Creiem que és positiu que les famílies participen d'aquest projecte llegint amb ells o per a ells. És necessari per a complementar el procés d'ensenyament-aprenentatge i afavorir el vincle afectiu amb la família. S'informarà a les famílies del projecte i se'ls donaran les indicacions oportunes per contribuir amb aquest. Es farà a través dels professors tutors a la reunió d'inici de curs amb les famílies.

6. Responsabilitats: a qui li correspon aplicar totes i cadascuna de les actuacions del PMCL.

El bon funcionament del projecte és responsabilitat de tot el Claustre. No obstant això, hi ha unes figures representants que s'encarregaran de coordinar aquesta tasca.

- Direcció del PMCL. Equip directiu: elaboració del PMCL i organització d'horaris.
- Coordinació del PMCL. Departament de Llengües (MC. S. i N. O.).

Funcions dels membres de la Comissió de Millora de la Comprensió Lectora:

- Elaborar el Pla de Millora de la Comprensió Lectora del centre.
- Organitzar i coordinar la implementació de diverses activitats complementàries per al desenvolupament de la millora de la comprensió lectora.
- Seleccionar textos en col·laboració amb la resta de departaments, elaborar preguntes per a dur a terme les tertúlies dialògiques, distribuir textos, crear proves d'avaluació per comprovar la millora en el nivell de comprensió, etc.
- Coordinador de la biblioteca. R. V. D.

Funcions de la coordinadora de la Biblioteca:

- Elaborar el Pla de Foment Lector del centre amb la col·laboració de la Comissió del Projecte de Millora de la Comprensió Lectora.
- Coordinar la implementació de diverses activitats complementàries per al desenvolupament del projecte.
- Vetllar pel manteniment i bon ús de la biblioteca i les biblioteques d'aula.
- Informar el professorat de les decisions preses per la Comissió del Projecte.

7. Avaluació.

L'avaluació de la millora de la comprensió lectora es realitzarà a través de proves tipus test a cada trimestre tant en castellà com en valencià.

Cada trimestre es realitzarà una prova de comprensió lectora per avaluar la capacitat de l'alumnat per entendre, analitzar, interpretar i valorar textos escrits, de diferent tipologia i àmbit (personal, social i acadèmic), per a la construcció d'una interpretació personal i fonamentada.

La prova constarà d'un text de longitud i complexitat adequat al nivell educatiu. Després de la lectura del text escrit, l'alumnat respondrà a vint preguntes tipus test amb una estructura de resposta tancada. Durant la realització de la prova l'alumnat disposarà del text i podrà modificar les respostes si fos necessari.

Aquells alumnes que hagin aprovat la matèria de Llengua Castellana i Llengua Valenciana del trimestre amb una nota de 5 punts o superior podran incrementar la seva nota final de trimestre amb 0,5 punts. Sempre que els encerts a la prova de tipus test siguin 8 o superior. L'obtenció de l'increment de la nota es calcula mitjançant una regla de tres en funció dels encerts.

Aquestes proves són objectives i constaran de vint preguntes amb una estructura de resposta tancada. Les respostes correctes són unívokes i exactes, i per això es poden qualificar objectivament. Entre els possibles tipus de preguntes, destaquen les d'elecció múltiple, que consisteixen en un enunciat que planteja

una qüestió, amb la màxima claredat i brevetat possible, i una sèrie de solucions alternatives, de les quals només sol haver-n'hi una de correcta o de millor.

Aquestes proves no solament posen en evidència si han entès o no el text, sinó també la capacitat per distingir matisos o aspectes concrets de la lectura si els elements distractors (respostes incorrectes) han estat ben elaborats. Construir un bon examen de tipus test permet, a més, minimitzar respondre correctament a l'atzar. Els qüestionaris d'elecció múltiple permeten, entre d'altres, puntuar objectivament, corregir amb immediatesa i detectar deficiències de comprensió.

Durant la realització de la prova podran tornar enrere per a revisar les respostes i modificar-les si cal. S'aplicarà la mateixa puntuació a cada pregunta, no descomptem les respostes incorrectes i la puntuació serà el sumatori de totes les respostes correctes.

La prova es realitzarà durant una sessió de 40 minuts. Aquest temps s'incrementarà per als estudiants amb Necessitats Educatives Especials (NEE) entre un 20% i un 50%, depenent del tipus i grau de dificultat que tinga cada alumne.

8. Webgrafia

- Llibre d'estil de la Universitat de Barcelona:
- Millora de la qualitat docent (MID) de la Universitat de Barcelona:
- Pla lector de l'institut Esteve Albert de Sant Vicenç de Montalt:
- Projecte d'innovació CRA Algars "Leo, me entero y lo cuento":
- Lexcit: Lectura per a l'èxit educatiu. Fundació Bofill.
- Gencat. Orientacions per a la millora de la comprensió lectora i l'expressió escrita.